

Ára 1 lej

Ziarest!

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 8 lej

Első évfolyam — 79. szám

Hétfő

Cluj-Kolozsvár, 1932. szeptember 19

A konverzió és a külföldi kölcsön miatt

Bukarestben kormányválságról beszélnek

Már csak két napot jósolnak a Vajda-kormánynak

BUCURESTI. A konverzió módosítása és az ország pénzügyi helyzetének sorsa rendkívül súlyos helyzet elé állította a kormányt. Politikai körökben már napok óta ismét riasztó hírekről beszélnek s többször szóba került a Maniu, Iunian és Mironescu-féle nézeteltérések, mikből bentfent körökben mindannyiszor válságot jósoltak.

Mironescu tárcájának felajánlása után azonban úgy tűnt fel, mintha elültek volna a hullámok s a kormánynak sikerül kerékvágásba teleni az ügyeket. A legújabb hírek azonban ismétellen ellentmondanak ennek a megnyugtató helyzetnek s a válság viharát festik előre. Tegnap óta különösen élénk erőre kaptak ezek a válság-hírek, amelyek odáig merészkedtek következtetéseikben, hogy már csak pár nap választhatja el az országot a jelenlegi kormány távozásának beköszöntésétől.

BUCURESTI. Politikai körökben megint arról beszélnek, hogy Titulescu a közel jövőben megint visszatér az országba, hogy intenzíven vegyen részt a belpolitikai életben. Erre lehet következtetni abból a körülményből is, hogy Titulescu gasteini tartózkodása alatt beható tárgyalásokat folytatott Gogával, Iuniannal és Potarcával is. A hír természetesen megerősítésre szorult.

BUCURESTI. Jól informált politikai körökben az a hír kelt szárnyra, hogy a parlamenti ülészek bejárása után Mironescu pénzügyminiszter azonnal Genfbe utazik bizonyos pénzügyi ügyeknek az elintézése végett. Ezzel kapcsolatban az a hír is elterjedt, hogy Mironescuval együtt Vajda Sándor miniszterelnök is elutazik. A két államférfinak az elutazása szeptember 25-én lenne. A kormány ezért elhatározta, hogy a jelen ülészeket a legrövidebb időn belül be kell zárni s emiatt a többségi képviselőket táviratilag Bukarestbe rendelték.

Vajda és Mironescu genfi utazása élénk kommentárokat adott okot s arra következtetnek belőle, hogy a külföldi pénzzsakértők he-

ves attakot intéztek kormányaiknak Románia megsegítése ellen s ezzel megakasztották a genfi kölcsön biztató sikerét is.

Bukarestben ma Iunian volt igazságügyminiszter hazaérkezésevel kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy Iunian visszatérése egyúttal a kormány bukását is jelenti. Iunian visszatéréshöz erős és kormányellen-

nes akciót következtetnek ugyanis s úgy vélik, hogy ez könnyen kormánybukást idézhet elő.

Egyes lapok véleménye szerint meglepetés sincs kizárva s megfontolhatják, hogy 48 órán belül megbukik a nemzeti-parasztpárti kormány, de a hónap folyamán biztosan számítanak kormányváltásra.

Mussolini szakít a Népszövetséggel

Az angol külügyminiszter a német jegyzék miatt a német javaslat ellen foglalt állást

LONDON. A Reuter-iroda római jelentése szerint Mussolini valószínűleg mindent meg fog kísérelni a német fegyverkezési követelés teljesítésének biztosítása érdekében. Grandi, Olaszország londoni nagykövete igyekezik fog, hogy megnyerje Sir John Simont olyan politika számára, amely Franciaországot liberális magatartásra kényszeríti. Ha a küszöbön álló genfi megbeszélések alkalmával Olaszország kívánságait nem veszik figyelembe és ha Olaszország arra a meggyőződésre jut, hogy ez tekintélynek csorbítását jelentené, akkor Róma szakítani fog a Népszövetséggel.

LLOYD GEORGE A NÉMET JAVASLAT MELLETT

LONDON. Nagy feltűnést keltett az egész világsajtóban, hogy Lloyd George volt angol miniszterelnök több londoni lapban cikket írt, amelyben hangsúlyozottan a német fegyverkezés egyenlőségének elismerése mellett foglalt állást. Lloyd George megemlíti cikkében, hogy annak idején Clemenceau a versaillesi békekonferencián megjelent német kiküldötteknek egy levelében azt írta, hogy Németország lefegyverzése tulajdonképpen csak kezdete egy általános leszerelésnek. Ezt a záradékot annak idején a Népszövetség paragrafusai közé is

beiktatták. Lloyd George a cikkét azzal az igen érdekes kijelentéssel fejezi be, hogy ő mint a versaillesi békeszerződés négy szerzői közül az egyik tag, meg van győződve, hogy a győztes államok nem teljesítették egyáltalában a szerződésben előírt kötelezettségüket.

ANGLIA HAJLANDÓ KÖZVETITENI NÉMETORSZÁG ÉS FRANCIAORSZÁG KÖZÖTT

LONDON. Az angol külügyminisztérium most fejtette ki hivatalosan álláspontját a németek ismeretes fegyverkezési egyenjogúságot kérő jegyzékére. Az angol kormány szemrehányást tesz Németországnak, hogy most, amikor az országok a leszerelés ügyét tárgyalják, Németországnak semmiféle szerződés nem ad felhatalmazást arra, hogy fegyverkezessék s ezt a kérését a versaillesi békeszerződést aláíró hatalmak úgy sem teljesítenék. Anglia azonban hajlandó Franciaország és Németország között közvetítőszerpet játszani a 2 ország között fennálló konfliktus békés megoldására.

A FRANCIAKAT MEGNYUGTATTA AZ ANGOL ÁLLÁSPONT

PÁRIS. Az angol kormány hivatalos álláspontja a német jegyzék

kérdésében Franciaországban nagy megkönnyebbülést keltett, mert a német jegyzék nyilvánosságra kerülése után úgy látszott, hogy az angol kormány Németország pártjára áll. Az angol kormány állásfoglalásában Herriot nagy diadalát látják.

A keleteurópai agrárállamok élénk vita mellett utasították vissza a nagyhatalmak pénzügyi javaslatát

STRESA. A stresai értekezlet pénzügyi bizottsága foglalkozott a nagy államok pénzügyi előterjesztésével, amelyet a Van Zeeland előadó mutatott be. Az előadói javaslat körül élénk vita fejlődött ki, s a keleteurópai agrárállamok képviselői félreérthetetlenül tudomására hozták a bizottságnak, hogy ez az előadói jelentés, amely pusztán csak a hitelező nagyhatalmak érdekeit tartja szem előtt, teljesen elfogadhatatlan.

A bizottság ennek folytán visszautasította a nagyhatalmak pénzügyi előterjesztését és egy öt tagból álló albizottságot küldött ki, amely a nagyhatalmak jegyzékével szemben az előadói jelenés a kisállamok érdekeinek megfelelően dolgozza át és aszerint tegye meg a határozati javaslatot.

A bizottság tagjai lettek: az előadó, Franciaország, Hollandia képviselője, Teleszky Magyarország képviselője és Madgearu Románia képviselője. A bizottság a megadott instrukciók szerint kezdte meg tanulmányozását.

STRESA. A mérsékelt politikai vármok szempontjából több éles szóváltás keletkezett a konferencián. Az agrárállamok képviselői, Madgearu miniszterrel az élükön, kiemelték, hogy amikor az agrárállamok vámtarifája az utolsó három évben csak 10-15 százalékkal emelkedett, az iparállamok vámtarifája emelkedést mutatnak. A bizottság ezeket a megállapításokat helybenhagyta és elfogadta azokat a kéréseket, amelyben az agrárállamok követelik a vámtarifák csökkentését.

STRESA. A stresai konferencián tegnap az angol kiküldött kijelentette, hogy Anglia nem vesz részt a közös pénzügyi segélyben, amely az európai államok gazdasági fölségélyezését célozza.

Stalin visszavonul

LONDON. A „Morning Post” c. angol lap hírül adja, hogy Stalin, a szovjetelnök elhatározta, hogy visszavonul a politikától és helyét átadja másnak. Ő pedig az egyetem rektora lesz. Stalin utóda minden valószínűség szerint Kaganovics fog lenni, aki egyik legintimebb barátja Vorosilovnak, a vörös hadsereg fővezérének. Ez a hír teljesen valószínűnek látszik, annál is inkább, mivel Stalin, amióta szabadságáról hazatért, nem vett részt egy szer se ma népbiztosok gyűlésén.

Oroszországban éhezõ tömegek felgyújtották az élelmiszer-raktárakat

BERLIN. Moszkvai hírek szerint a múlt napokban Ecatérinburgban a munkások sztrájkba léptek. A munkások feleségeikkel és gyermekeikkel együtt körülfogták az élelmiszer raktárakat, majd a karhatalom ellenére is behatoltak a raktárakba és a felhalmozott élelmiszereket, cukrot, gabonát, burgonyát, mind az uccára dobálták. A sztrájkoló munkások amidőn kiürítették az élelmiszerraktárakat, előgurítottak egy petróleummal telt hordót, amelyet a raktár közepén felgyújtottak és a körülálló tömeg győnyörködött az épületek égésében. Erre egy egész lovasezred érkezett a helyszínére és géppuskákkal szétosztották a sztrájkoló tömeget. Az élelmiszer raktár és 10 kisebb üzlet égett le. Több mint 600 ember halt meg és 1500-at súlyos sebekkel szálítottak be különböző kórházakba. Akiknek sikerült életben maradniuk, azokat letartóztatták és börtönbe zárták. A városban ostromálapotí hirdettek ki.

Diáktragédia

BUCURESTI. Ádám János és Lohr Pál fiatal diákok a város külső részén revolverrel játszadoztak. Játék közben Ádám odahívta arramenő barátját — Jonescu Jenőt is, hogy próbálja ki, milyen puskára tett szert. Jonescu a kezébe vette a puskát s amint balrált vele, a fegyver elsült s a golyó Ádámnak a fején hatolt keresztül, aki pár pillanat múlva meghalt. A játékos fiúk mind a hárman ötödik gimnázisták és 15 évesek. A szerencsétlenség után a helyszínére érkezett Lohr ezredes, majd a halott fiúnak az apja és a vizsgálóbíró, aki kénytelen volt a két fiút letartóztatni, a halott fiút pedig a hullaházba szállították.

Öngyilkos lett egy fiatal varróleány

BUCURESTI. Serban Piroska 20 éves fiatal varróleány tegnap este, miután udvarlója hazakísérte, alkivel egy mozielőadást néztek végig, a lakásán mérget vett be. A szerencsétlen leánynak végzetes tettét csak reggel vették észre.

Azonnal telefonáltak a mentők után, de már késő volt, mert a nagymennyiségű mérget megölte a fiatal leányt. A hullát a bonctani intézetbe szállították.

A hatóság felkutatja az egész lakást, azonban egyetlen sor írást sem kapott, amelyből valami megállapítható volna a leány rejtélyes öngyilkossága felől.

Szerdán ül össze a Népszövetség pénzügyi bizottsága

RÓMA. A stresai konferenciának e héten várható befejezése folytán Európa gazdasági és politikai köreiből érdeklődése újból Genf felé irányul. Szeptember 21-én itt kezd meg ugyanis tanácskozásait a Népszövetség pénzügyi bizottsága.

A pénzügyi bizottság első sorban a magyarországi megbízott jelentését hallgatja meg, azután pedig sor kerül a romániai pénzügyi szakértők jelentéseinek a megvizsgálására is.

Országszerte beköszöntött a hideg időjárás

BUCURESTI. A meteorológiai intézethez beérkezett jelentések szerint folyó 16-ától kezdve az egész ország területén beállott az őszi idő. A legmelegebb idő Turnu-Severinben volt, ahol 18 fokot mutatott a hőmérő, tehát hat fokkal kevesebb, mint az általános nyári hőség.

A hőmérséklet különösen Erdélyben mutat hatalmas csökkenést. Egyes helyeken beállott a tél. Kolozsváron a hőmérséklet zéróra esett le. Ez annál is érdekesebb, mivel a múlt héten Nagyváradon 34 fokos meleg volt.

16-ról 17-re virradólag a Fekete tengeren hatalmas vihar tört ki és a Britisch Light nevű angol hadihajó, amely Konstanca közelében vesztegelt, majdnem martaléka lett a tenger hullámainak. Egy hatalmas hullám a hajó fedélzetén levő kapitányt lesodorta, aki a tengerbe is fulladt.

Mindezek ellenére a meteorológiai intézet optimista hangon jelenti, hogy a hideg hullámok, amelyek most végig vonultak az ország egész területén, nemsokára megszűnnek és október közepéig szép nyári időszakunk lesz.

Kilenc áldozata van az olasz légi-floita őszi gyakorlatainak

RÓMA. Az olasz repülő hadsereg őszi gyakorlatainak a levegőben mintegy 800 méter magasságban két repülőgép összeütközött. Az összeütközésnek oka az áthatolhatatlan sűrű köd volt.

Mind a két repülőgép lezuhant a földre és teljesen összetört. A katasztrófa következtében két ember meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült.

Rothermere lord most az angol munkanélküliség ellen indít harcot

LONDON. Rothermere lord, az angol sajtó-nagyhatalom és a magyar királykérdés főszereplője, most a munkanélküliség ellen indított akciót. A Cunard hajózási vállalat ugyanis meg akarta építeni a világ legnagyobb hajóját, Clyde Bankben hozzá is láttak a hajóóriás építéséhez, de a válság miatt abbahagyták a munkát. Ennek az lett a következménye, hogy a hajógyár egész vidéke a legnagyobb nyomorba süllyedt.

Lord Rothermere a „Daily Mail”-ban most akciót indított, melynek jelszava ez volt: Segély helyett munkát! Rothermere maga is cik-

ket írt a kérdésről és azt hangoztatja, hogy nem is egy, hanem két hajóóriást kell építeni, mert Anglia nem adhatja fel világuralmi helyzetét a tengeren. A két hajó építése 8 millió fontba, körülbelül 600 millió lejbe kerülne.

Lord Rothermere maga 50.000 fontot, körülbelül 40 millió lejt ajánlott fel

és a „Daily Mail”-ben megkezdte az adományok gyűjtését. Tulajdonképpen nem is adományokról van szó, hanem kölcsönről, amelynek visszafizetését az angol birodalom vállalja.

Az angol állam maga is jól jár,

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

TÖRVÉNY, hogy a városi telkek ára folyton nő. Vegyen Kolozsvár legszebb és legegészségesebb villa-telepén (Attila-ut — Békás), egy olcsó házhelyet, 225 négyszögöl. Bővebbet: Budai Deleanu No. 25.

EGY elegánsan butorozott szoba 1 vagy 2 személyre a belvárosban kiadó. Cím a kiadóban.

JÓKARBAN levő gyermekkecsit azonnal vennék. Címeket a kiadóba kérem leadni.

PÁLINKA ÉS LEKVÁRFŐZÉSHEZ társat keresek 4—5 ezer lej készpénzzel. Cím a kiadóhivatalban.

ABSZOLVÁLT mennyiségű szakos tanárjelöltnek középiskolai tanulók oktatását igen jutányos áron vállalja. Cím Str. Gh. Baritiu (Malom-u.) 28. emelet 1. ajtó.

VESZÉK egy 5 lóerős üzemképes, használt benzinnmotort. Bővebbet a kiadóhivatalban.

ITALMÉRÉSSEL Restaurant-bodega belvárosban betegség miatt nagyon olcsón kiadó. Címeket a kiadóhivatalba kérem leadni.

BELVÁROSBAN (Karolina-tér 6.) két uccai szoba-konyha, vagy 3 szoba-konyha és egy nagy udvari szoba azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott.

KERESEK október elsejére butorozott szobát esetleg konyha használattal, lehetőleg a belvárosban. Címeket a kiadóba kérem leadni.

SZÉPIRODALMI könyvek, képes folyóirat házakhoz hordására és eladására nyugdíjasokat, hölgyeket fölveszünk. Erdélyi Szemle, Cal. Reg. Ferdinand 53.

mert hiszen Clyde Bank vidékén évente 700.000 font munkanélküli segélyt fizet ki. Ha az állam ezt az összeget a munka megindítására adja, a munkanélküli segélyből azonnal termelő tőke lesz. Lord Rothermere felhívására Sir Thomas Royden, a Cunard egyik vezetője, Chamberlain és Runciman miniszterek konferenciát tartanak, hogy az akció részleteit megbeszéljék. A tervek szerint egyelőre két hajógyárban biztosítva van a munka két évig.

Selyemcsempészs miatt keletkezett a magyar-cseh határincidens

PRÁGA. A csehszlovák hivatalos lap jelentése szerint a cseh és magyar határszárazságon levő Ipoly mellett szeptember 11-én történt sajnálatos incidensben a csehszlovák határőr nem a magyar határőrökre lőtt rá, hanem két csempészre, akik közül az egyiket meg is sebesítette. Mindezek dacára a két csempésznek sikerült magyar területre menekülni, maguk után hagyva két zsák selymet. Tehát az egész dolog nem ellenségeskedés akart lenni, mint ahogy azt eredetileg feltűnteték, hanem csak a határőr kötelességének teljesítése folytán történt az incidens.

Ghandit nem tudják internálni

BOMBAY. Gandhi az indiai felkelés vezére, aki éhségstrájkba kezdett, kéri a népet, hogy tartson ki vele és hozza meg ezt az utolsó erőfeszítést a millió meg millió elnyomott ember felszabadításának érdekében. Az angol kormány élénken figyeli Ghandinak a tervét, amelyet azonban nem tart megvalósíthatónak. A hinduk és a páriák közötti konferencia a legújabb értesülések szerint nem sikerült, mivel a páriák vezére csak abban az esetben tárgyal Ghandival, ha ő hajlandó az elnyomott osztály szabadságtá vallásos uton is kijelenteni. Az angol kormány azon gondolkodik, hogy az elfogott Gandhinak, miután kiszabadul, hol jelöljön ki állandó lakhelyet. Az a terv, hogy Ghandit a Sabarmati kolostorba internálják, nem valószínű, mert Gandhi még 1930-ban megessze csak akkor teszi be a lábát, ha India kivívja függetlenségét. Tegnap egy repülőgép haladt el Gandhi fogháza fölött, amelyből röpcédulákat dobáltak ki a szent tanítványainak s a röpcédulákban kéri, hogy mondjanak le az éhségstrájkjuktól és ne hajtsák végre vezérük fantasztikus tervét.

RÁDIÓ

HÉTFŐ, szeptember 19.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19:10: Rádiózenekar. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Gramofon. 21: Kamarazene. 21:50: Előadás. 21:45: Kétszongorás hangverseny. 22:15: A kamarazene folytatása.

Budapest. 11:15: Hangverseny. 15: Déli harangszó. 14:05: Cigányzene. 18: Aszszonyok rádiója. 19: Lindmayer Béla előadása. 19:30: Hangverseny. 21:15: Gramofon. 22: Kiss Ferenc előadó-estje. 23: Fall Leó-hangverseny. 24:20: Kiss Béla cigányzenekara.

Győződjön meg a BONYHAY hentesárak minőségeiről

Strada. Memorandului 4.
DELICATESSE
Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Szeptember 19. Hétfő. Róm. katn. Január, Vilhelm. Prot. sidonie. Január. Görög. Trofim. Izr. 18. Elul.

Ellegett német politikai beszélgetés.

— Igen, Hitler restaurálni akar.

— Nem csoda. Festő volt. Restauráció alatt bizonyára a német királyi palota átfestésére gondolt.

Két kereskedő beszélget.

Azt mondja az egyik: Olbstad, hogy a walesi herceg is kereskedelmi ügynök volt? ...

— Hm! Egész jó volna, ha az én portékáimat is árulná Öfensége. Ez még talán kimentene a cőreszből...

Amikor a golya is téved.

Egy zsidó családban kisfiu született. Mórcka addig jajgat, amíg megengedik neki, hogy megnézzék az újszülöttet. Mórcka alaposan megnézi a gyereket, majd kétségbeesve rohan az apjához.

— Papa kérem, itt valami szörnyű tévedés történt.

— Na?

— Képzeld, az a marha golya egy keresztény fiút hozott nekünk.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint további éjszakai lehülések várhatók nappali hőemelkedéssel, helyenként zivattal.

— **Inspekciós gyógyszerterápek.** Lukács (Unió-ucca), Minerva (Ferdinand király-ut), dr. Olaru (Str. Regina Maria).

— **Az autóbustulajdonosok rendszeres havi gyűlésüket** e hét folyamán fogják megtartani. A gyűlés tárgyát az egyesület folyó ügyei fogják képezni.

— **Ujból vizsgára bocsájtják az elbocsátott vasutasokat.** Mint ismeretes, Stan Vidrighin vasuti vezérigazgató két és fél évvel ezelőtt az állam nyelvét nem kielégítően beszélő kisebbségi vasuti tisztviselőket minden további nélkül elbocsátotta a vasut szolgálatából, sőt megvonta a nyugdíjjogosultságukat is az uccára dobott szerencsétlen vasutasoknak. Azóta egész halom pert indítottak a különböző törvényszékeken, felszólaltak a kamarában is, de nem jött sehonnan igazságtétel. Most állítólag a vasutigazgatóság a kormány utasítására elrendelte az elbocsátott vasuti tisztviselők újabb nyelvvizsgára engedését és ha a vizsga sikerül, úgy az elbocsátott vasutasok visszanyerik állásukat és nyugdíjjogosultságukat.

— **Autóbaleset az állomáson.** Tegnap az állomáson könnyen végzetessé válható autóbaleset történt. A nagy forgalomban egy falusi asszony egy robogó autó elé esett. Szerencsére a sofförnek az utolsó percben sikerült gépét megfékezni, úgy, hogy a kerekek csak a rendkívül megijedt asszony ruháját kapták el.

SPORT

Magyarország 2:1 (0:0) arányban győzött Csehszlovákia ellen

BUDAPEST. Nagyszerű időben került eldöntésre a magyar-csehszlovák válogatott labdarugó mérkőzés az Európa-kupáért. Mindkét csapat tartalékosan állott fel s talán ez okozta azt, hogy várakozáson alul szerepeltek. A két csapat felállítása a következő volt.

Magyarország: Hóry, Dudás, Korányi, Kárpáthy II., Sárosy, Lázár, Nemes, Cseh II., Polgár, Toldi, Titkos.

Csehszlovákia: Planicska, Burger, Ctyorki, Madelon, Csambel, Krcyl, Hruska, Svoboda, Nejedly, Kopecky, Puc. Az első félidőben a magyar csatárok állandóan a csehek kapuja előtt tanyáznak, de eredményt nem tudnak elérni. A második félidőben a magyar csapat irama fokozódik s egymásután teremtik a nagyszerű gólhelyzeteket. Ennek dacára a 27. percben a csehek érik el az első gólt Puc révén (0:1). A 33. percben Toldi egyenlít, a 36. percben Titkos labdája menthetetlen. 2:1. A svéd Ohlson jól bíraskodott.

Magyarország—Ausztria 8:1 (5:0). A magyar amatőrök fényes játékot produkáltak, különösen a csatársor játszott szépen. A mérkőzést a magyarok 8:1 (5:0) arányban nyerték meg.

A CFR jól startolt a kerületi baj-

— **Kétszer is nyílt az akácfa virága.** E. Kovács Gyula híres szép dala most megismétlődött Dombóváron, ahol az akácfa második is teljes virágzásba borultak, sőt a terézhalmi erdőszélen több akácfa ezévből már harmadszor borul virágba.

— **Letartóztattak egy szülésznőt.** A galaci hatóságok letartóztatták Alejandra Grafunco szülésznőt, aki 500 lej ellenében abortuszt hajtott végre. A szülésznő több áldozatát válságos állapotban kórházba kellett szállítani.

— **Hónapok óta körözött betörőt fogott a rendőrség.** A rendőrség az elmúlt éjszaka letartóztatta Tompa Todor büntetett előéletű betörőt, aki néhány hónapja különböző betörésekért körözés alatt áll. Tompánál letartóztatásakor egy lopott lőszerszármot találtak, amelynek eredetét a betörő nem tudta megnevezni. A rendőrség bünygyi osztálya most dolgozik a betörő bünlajstromának az összeállításán.

— **Haragjukban összetörték az ellenfél autóját.** Érdekes hírt közöl Strámba kolozsmegyei község csendőrsége. Bálac Tódor és Bálac László odaváló lakosok tegnap elhatározták, hogy Kovács Tódor sofförnek az autóját összetörik. A két testvér elhatározását tett követte, melynek eredményeképpen az autó járt javító sofför elé mentek és minden bevezetés nélkül összetörték az autót. A megkárosított sofför feljelentést tett a csendőrségen, mire a két autórömbölő testvért letartóztatták. A kihallgatáson a két testvér azt vallotta, hogy tettüket régi harag megtorlásául követték el.

nokságban. A kerületi bajnokság első mérkőzésén a CFR a Haggibbor ellen játszott. A CFR mindvégig nagyszerű játékot mutatott, a Haggibbor viszont nagyon gyengén játszott. A mérkőzés 5:0 (2:0) arányban a CFR javára végződött. Bíró Milivoi.

Gól nélkül fejeződött be a KAC—KMSC találkozás. A KAC—KMSC bajnoki mérkőzésén a KAC támadott többet. Csatárai azonban túl puhák voltak. A KMSC erőteljesebben, de rendszertelenül játszott. Az eredmény 0:0. Bíró Muresan.

VIDÉKI EREDMÉNYEK:

Petrozsény. Universitatea—Jiul 3:3 (3:1). Meglepetés!

Brassó. AMTE—Brasovia 2:0 (0:0). Országos bajnoki.

Arad. AAC—Hakoah 4:1 (1:0). Bajnoki. Transilvania—Tricolor 3:0 (1:0). ATE—Unirea 2:0 (0:0). Bajnoki.

Temesvár. UDR—TAC 2:1 (1:1). Ilsa—Kadima 7:1 (6:0). Kinizsi—Banatul 2:2 (0:0). Bajnoki mérkőzések.

Nagyvárad. Crisana—Törekvés 0:0. Colping—PTT 2:0 (1:0).

Bukarest. Nyugati Liga—Déli Liga 4:2 (3:2). Kupa elődöntő.

Dés. Sömes—România 5:1 (3:1). Meglepetés!

— **Haláragasztott a villamos egy csendőrt.** Păun Györgyöt, a bukaresti csendőrezred közlegényét tegnap este, amint az uttesten haladt keresztül, Cotroceni mellett az aramenő villamos elütötte s mindkét lábát térdén alul levágtá. A szerencsétlen katonát a mentők a kórházba szállították, azonban hatalmas vérvesztése miatt már nem lehetett az életnek megmenteni. A hatóság letartóztatta a villamos kalauzát és abban az irányban folyik a vizsgálat, hogy nem a kalauz gondatlansága volt-e a szerencsétlen csendőr halálának az oka.

— **25 kilós dinnyék, félkilós almák.** Tegnap délelőtt nyílt meg Szentesen a szentesi és csongrádi zöldségtermelők és méhészszerzők együttes kiállítása. Gyönyörű virágokat, gyümölcsöket, főzéklékféléket mutatott be a kiállítás. Nagy feltűnést keltettek a 20—25 kilós dinnyék, a 35 dekás vöröshagymák, a félkilós almák.

— **Egy ál-Rockefeller végigcsalta egész Newyorkot.** Egy kilencvenéves börtönviselt agastyán furcsa meglepetésnek tette ki az öreg Rockefellert. Csak mostanában szabadult ki a börtönből és a véletlen vitte rá újabb csalásra. Mindenütt Rockefellernek néztek s ő ez ellen nem tiltakozott, sőt a feltűnő hasonlatosságot gyümölcsöztetni is kezdte. Egy büntársával, aki Rockefellernek szólította, bejárta a jobb üzleteket s mindenféle drága holmit vásárolt. Persze hitelbe. Az üzlet jól jövedelmezett, míg a rendőrség fülön nem csípte az ál-petróleumkirályt. Kiderült róla, hogy életének 90 évéből 60-at különböző börtönökben töltött. Már vissza is került a Sing Singbe.

A konstancai fogházban a fellázadt politikai foglyok megtámadták az őrséget

BUCURESTI. A belügyminisztérium távirati értesítést kapott, hogy a konstancai fogház politikai foglyai fellázadtak s kitörték celláik ajtajait.

A fellázadt foglyok az egyik őrt leölték, a többi őrt pedig a fogház igazgatójával együtt megtámadták és összeverték.

A foglyok és őrk között később közelharc fejlődött ki,

amelynek során mindkét részből több sebesülés történt,

míg végre is sikerült a foglyokat visszakényszeríteni celláikba. A belügyminisztérium a fogolyzandúléssel kapcsolatosan szigorú vizsgálatot vezetett be.

Vakmerő betörők garázdálkodnak Szászfenesen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek betörték Otopan József szászfenesi gazda lakásába, ahonnan minden értéket képviselő ingóságot magukkal vettek. A dologban az a legérdekesebb, hogy a betörők több mint egy félóraig végezték munkájukat anélkül, hogy az alvó családot felébresztették volna. Reggel azonban rémülten vette Otopan József tudomásul, hogy minden megfogható értéket elvittek a betörők. Elvitték a vekkerórát, az ékszereket, az ágy mellől a ruhákat, kiürítették a ruhaszekrényt, egyszóval alaposan végeztek munkájukat.

A kirabolt gazdának minden ruháját elvitték magukkal, úgy, hogy a gazda hiányos öltözetben tette meg a feljelentést a csendőrségen, ahonnan azonnal megindították a nyomozást a vakmerő rablók kézre kerítésére.

— **Földész-ucca labdarugói győztek a Royal FC elleni bajnoki mérkőzésen.** Vasárnap délután a Baromvásártéri futballpályán került eldöntésre a Földész-ucca—Royal FC bajnoki mérkőzés, amelyet Földész-ucca 1:0 (0:0) arányban nyert meg.

— **Letartóztatott kokaincsempész.** Párisi jelentés szerint a rendőrség az egyik legnagyobb kokaincsempész-társaság fejét letartóztatta, akinek működése egész Európára kiterjedt. A rendőrség most nyomoz a csempészbanda többi tagjainak a kézrekerítése érdekében.

— **Három és fél évre ítélték egy gonosz mostohát.** Embertelen mostohaanya fölött mondott ítéletet a budapesti kuria. Ifj. Szkola Istváné volt a vádlott. Az ügyesség szerint az asszony férjének első házasságából származott kisfiát, a három és fél éves Szkola Ferencet halálra kinezta. A szerencsétlen gyermeket a legnagyobb hidegben kikergette a házból, majd amikor a gyermek megfázott és bélhurutot kapott, tüzes téglára ültette. A tábla két évi fogházra ítélte, de a királyi kuria a bestiális mostoha büntetését három és fél évi fogházra emelte fel.

Három bérkocsis véresre vert egy katonaörmestert

CLUJ-KOLOZSVÁR. Véres verekedés történt szombatról vasárnapra virradó éjjel a Magyar-uccai Avram Jancu kaszánya előtt. Az ügy szenvedő hőse B. Gy., a 15-ik huszárezred örmestere, míg a verekedés előzményei a következők:

B. Gy. örmestert a bérkocsisok lovainak felülvizsgálásával bízták meg. Ő látogatta a standokat, hogy összeírja a lovakat rekvirálás céljából esetleges háború esetére. Az örmester éppen a Cimbalom-uccába került, ahol egyik vendéglő előtt három bérkocsit látott állodgálni. Betért a vendéglőbe, egy pohár bort rendelt, majd az ott mulatozó bérkocsisokat felszólította, hogy igazolják magukat és diktálják be adataikat, mert ő a lovak összeírásával van megbízva. A kocsisok, névszerint Kalános György, Kora János és N. István megtagadták a vendéglői felszólításnak való

engedelmességet és követelték az örmestertől, hogy igazolja magát előttük. Az örmester látva a kocsisok nem éppen józannak nevezhető állapotát, nem erőszakolta a dolgot, hanem tovább ment.

Az örmester haza akart térni és ép a Magyar-uccába érkezett, amikor a bérkocsisok vágatva utolérték. Mielőtt még tiltakozni kezdhették volna, megragadták és kocsijuk felé vonszolták, hogy megköttözzék és a külvárosba menjenek vele, ahol — vallomásaik szerint — jól el akarták verni.

Az örmesternek azonban sikerült kiszabadulnia a berugott kocsisok kezei közül és futni kezdett. Ezek se hagyták annyiba a dolgot, hanem utánaszaladtak, újból megragadták és botjukkal és ostoraikkal többször teljes erővel az arcába

vágtak. Majd a földreteperték és újból verni kezdték.

A kocsisok tervüket talán végre is hajtották volna, ha a segélykiáltásokra elő nem kerül a kaszányai őrség. A kocsisok látva, hogy katonák közelednek, abbahagyták a verést, felpattantak kocsijaikra és elvágatták, félíg eszméletlen állapotban hagyva áldozatukat.

Az őrség nyomban első segélyben részesítette a poruljárt örmestert, akinek az egyik szemén okozott súlyos sérülésein kívül komolyabb baja nem történt.

Ma reggel az örmester jelentette az esetet a második kerületi rendőrségen, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Dr. Rozvan komisár a második kerületi rendőrség főnöke hallgatta ki az örmestert, akinek vallomása alapján elrendelte a három bérkocsis letartóztatását.

Az ügyészségnek adták át a kolozsvári trafikok tolvajait

CLUJ-KOLOZSVÁR. A rendőrség bünygyi osztálya ma adta át az ügyészségnek Lebovics Izsák és Bálint Árpád ismert betörőket, akiket trafiklopásokért tartóztattak le. A két büntetett előéletű betörő kihallgatása alkalmával 8 betörést ismert be, amelyeknek az összértéke meghaladja a 30.000 lejt. Az ügyészségnek átadott betörőket a szolgálatos ügyész még a délelőtti órákban kihallgatta s letartóztatásukat rendelte el.

Hathónapi börtönre ítélte a törvényszék Kolozs sikkasztó pénztárosát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtti a törvényszék harmadik szekciója Friedmann Sándor sikkasztási bűnpörét tüzte ki tárgyalásra. Friedmann Sándor már évek óta a kolozsi község háza pénztárosa volt. A múlt hónapban a könyvek átvizsgálása alkalmával feleltesei rájöttek, hogy Friedmann 15.000 lejjel nem számolt el. Azonnal kérdőre vonták a hűtlen pénzkezelőt, aki bevallotta, hogy a nélkülözések kényszerítették rá, hogy a község pénzét eltulajdonítsa. Friedmannat akkor letartóztatták, de később szabadlábra helyezték. A mai tárgyaláson ügyvédje kíséretében jelent meg. Az elnök kérdésére elmondja, hogy hónapok óta nem kapott fizetést, a családja a legnagyobb nyomorban él és azt gondolta, hogy ha elmaradt fizetését megkapja, vissza fogja majd fizetni a községnek az elsikkasztott 15 ezer lejt. A hiányt azonban időelőtti felfedezték s ő most is kész felmentése esetén meg téríteni a kárt Kolozs községben. A bíróság hosszas tanácskozás után 6 hónapi börtönre ítélte Friedmannat, aki az ítélet ellen a Táblához fellebbezett.

Litvinov: külügyi népbiztos tárgyalásokat kezdett Papennel és Neurathal

BERLIN. Szovjetországi külügyi népbiztos, Litvinov, Genfbe utazott. Utazását Berlinben megszakította, ahol egy napot töltött. A szovjet népbiztos a mai nap folya-

mán tárgyalást folytat Papen kancellárral és Neurath birodalmi külügyminiszterrel. Litvinov holnap reggel folytatja útját Genf felé.

Először felpofozta, azután vállonszurta támadóját a Sétatéren egy kovácslegény

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap az estéli órákban véres incidens történt a kolozsvári sétatér sátrai mellett. Az incidenst megelőzőleg Repede László 18 éves cipészlegény Str. Coroián 42. szám alatti lakos, néhány barátjával együtt tetteles bántalmazásokkal provokálta Mezei András kovácslegényt. A kihívásnak az lett az eredménye, hogy Mezei felmérgelődött és pofonütötte heccelőjét. Erre a cipészlegény társaival együtt körülfogta a bátor kovácsot, hogy leszámoljon vele. A lármára jött a rendőr és szétválasz-

totta a társaságot. Később azonban, miután a rendőre eltávozott, a hanggulat újból kieleződött a két haragos között, aminek az lett az eredménye, hogy újabb kihívásra Mezei kivette zsebéből bicskáját és támadójának a vállába döfte.

A bicskázó legényt a 89-es szolgálatos rendőr letartóztatta és elővezette a negyedik kerületi rendőrségen. Repede Lászlót pedig a mentőállomásra kísérték, ahol az orvos 6 centiméter mély sebet állapított meg a fiu balvállán. A rendőrség részéről megindult az eljárás.

A nyugdíjgyűlés tegnap közgyűlésén segélyegylet felállítását határozták el

Az Erdélyi Bánati CFR Nyugdíjasok Egyesülete tegnap délelőtti a Bocskai-tér 2. szám alatt levő helyiségben tartotta meg gyűlését Pop Valer elnök vezetése mellett.

A gyűlésen élesen tiltakoztak az ellen a gondolat ellen, hogy a nyugdíjat államkötvényekben kapják meg. A gyűlés követelte, hogy az adóhátrálékokat fizethessék nyugdíjbonokkal, amire vonatkozólag már kaptak is ígéretet, de mindeig a pénzügyminisztérium nem bocsátotta ki rendeletet ennek a végrehajtására.

Továbbá a gyűlésen elhatározták hogy egy kérvényt nyújtanak be a

pénzügyminisztériumhoz, amelyben kérik, hogy a tavalyi évről az összes nyugdíjhátrálékokat utalja ki a kormány annál is inkább, mert csak az Erdély és Bánát területén élő nyugdíjasok illetményei vannak elmaradva, míg a többi országrészekben megtörténtek a fizetések.

A gyűlésen ezután felvetődött egy temetkezési segélyegylet megalakulásának a kérdése, amely főleg azért fontos, mert a pénzügyigazgatóság halálozás esetén nem folyósítja a szokásos 3 havi nyugdíjat s így már előfordult, hogy a halottat emiatt nem lehetett elte-

metni. A terv szerint minden tag egyszer és mindenkorra 100 lejt fizet be, s ha valamelyik tag meghal, az egyesület azonnal kiutal a hozzátartozóknak családfenntartó halálakor 5 ezer lejt, a feleség halálakor pedig 3 ezer lejt. Ezt az indítványt nagy lelkesedéssel fogadták el a gyűlésen megjelent nyugdíjasok. A gyűlést Pop Valer elnök beszéde fejezte be, amikor is beszámolt mindarról a kedvezményekről amelyeket a nyugdíjasok egyesületének tagjai részére eszközölt ki.

A pap és iskolaigazgató harca Szamosfalván

CLUJ-KOLOZSVÁR. Érdekes falusi idill fináléja pergett le ma délelőtti a kolozsvári törvényszék előtt. Az ügy még a múlt évben történt Szamosfalván. Az állami elemi iskola igazgatója az iskola egyik osztályából, ahol éppen vallásra volt, nagy lármát hallott. Azonnal benyitott a terembe, ahol érdekes látvány terült szeméi elé. A görögkeleti pópá, aki a vallást tanítja, sorba verte a gyermekeket nádpál-cájával. Az igazgató kérdőre vonta a pópát, hogy miért bántalmazza csaknem az egész osztályt, mire a pópá durva szavakkal válaszolt. A szóváltás később tetteles inzultussá fajult, úgy annyira, hogy a két kitűnő pedagógust a gyermekek szüleinek kellett szétválasztaniuk.

Az eset után pár nappal súlyos testisértés címen a pópá feljelentést tett az igazgató ellen a járásbírósnál, ahol az igazgató azzal védekezett, hogy ő egy ujjal sem ért a pópához, csupán azt mondta neki, hogy örökké részeg s részegen nem lehet gyermekeket vallásra tanítani. A járásbírósnál helyt adott a tanító védelmének és felmentette a vád alól. A felmentő ítélettel a pópá sehogy sem volt megelégedve és fellebbezést jelentett be.

Igy került az ügy ma délelőtti a törvényszék elé, ahol úgy a pópá, mint az igazgató ügyvédjeik kíséretében jelentek meg. A tanúk kihallgatása után a törvényszék nem látta bebizonyosodottnak, hogy az igazgató a pópát megverte volna és ezért helyben hagyta a járásbírósnál ítéletét.

Érdekes epizódja volt a tárgyalásnak, hogy az igazgató a törvényszék előtt is szemébe mondta a pópának, hogy állandóan részeg és ittás fővel jár be vallást tanítani az osztályba, ahol inzultálja a gyerekeket. Az ítélet után a pópá kijelentette, hogy nem nyugszik bele a felmentésbe és a Táblához is fellebbez.

— Kaucióikkasztás miatt feljelentették a rendőrségen az „Express” gőzmosóda tulajdonosát. A kolozsvári rendőrség bünygyi osztálya előtt ma délelőtti megjelent Wittenstein Olga tisztviselő és feljelentést tett volt főnöke, Igna Dezső ellen, — aki az „Express” gőzmosódnak a tulajdonosa — kaucióikkasztás miatt. A tisztviselő feljelentésében előadta, hogy Igna Dezső nemcsak nagyobb összegű kaucióját, hanem pár havi fizetését sem akarja kiadni.

Nyaralásból hazatérők első útja C Z I N K-hez vezet,
hogy ruháit kevés pénzért rendbe tegye

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám: 61.